

Blomkål og porrer får selskab i marken

Økologiske grønsager kan få gavn af, at der dyrkes ledsagerafgrøder imellem rækkerne.

Forskere fra fire EU-lande undersøger de potentielt gavnlige effekter.

11.01.2012

Økologiske porrer og blomkål får selskab af andre planter imellem rækkerne i marken i et nyt forskningsprojekt på Aarhus Universitet. Formålet med projektet er at undersøge, om dyrkning af såkaldte ledsagerplanter mellem rækkerne kan forbedre vækst og kvalitet af grønsagerne og samtidig mindske miljøpåvirkningen fra de økologiske dyrkningssystemer.

Ledsagerafgrøder er ikke så almindeligt brugt i grønsagsproduktion, men har perspektiver i økologiske brug. De kan være et nyttigt værktøj til at håndtere næringsstoffer i jorden, skadedyr, ukrudt og sygdomme og måske derved reducere energiforbruget i produktionen.

De fire EU-lande Danmark, Slovenien, Tyskland og Italien er involveret i det nye projekt. Forskerne fra hvert af landene vil dyrke to afgrøder kombineret med forskellige typer ledsagerafgrøder under de forskellige dyrknings-, klima- og jordbundsforhold, der er i de fire lande. Formålet er at undersøge, hvilke effekter dyrkning af ledsagerafgrøder har på salgsafgrødernes vækst, kvalitet og på miljøet.

I projektet er valget faldet på dyrkning af økologiske blomkål og porrer.

- Vi vælger at dyrke nogle afgrøder, der er udfordrende på hver sin måde samtidig med, at de er vigtige afgrøder for forbrugerne. Blomkål er vanskelig at dyrke økologisk, fordi den let angribes af sygdomme og insekter, og fordi begrænset næringsstofforsyning let går ud over høstkvaliteten. Porrer er en miljømæssig udfordring, fordi de har et overfladisk rodnet kombineret med et højt behov og lav udnyttelse af kvælstofgødning, samtidig med at porrer høstes hen på efteråret, hvor det er for sent at dyrke en efterafgrøde til at opsamle det efterladte kvælstof. Derfor giver dyrkning af porrer et stort tab af kvælstof til miljøet, siger lektor Hanne L. Kristensen fra Aarhus Universitet.

Ved valg af ledsagerafgrøder og dyrkningsmetoder er det vigtigt at finde dem, der gør det muligt at begrænse konkurrencen med salgsafgrøderne, og som kan have en gavnlig effekt.

- I blomkålen vil vi bruge en overvintrende grøngødning af kløver og græs, som fræses op i striber, hvor blomkålen plantes i foråret. Imellem rækkerne af porrer vil vi anvende en efterafgrøde som f.eks. farvevæjd, da den har dybe rødder, som kan samle næringsstoffer op under porrerne, siger Hanne L. Kristensen. Konkurrencen mellem salgs- og ledsagerafgrøder styres enten ved hjælp af rodbeskæring eller ved forsinket såtidspunkt for ledsagerafgrøden.

Dyrkningen med ledsagerafgrøder sammenlignes med almindelig økologisk dyrkning af blomkål og porrer. I forsøgene undersøges desuden betydningen af sorterens forskellige vækstegenskaber, gødsningsniveau og

forskellige kombinationer af lugning/ingen lugning på plantevækst, produktkvalitet og næringsstofftab. Sammen med kortlægning af insekter, sygdomme og ukrudt i forsøgsmarkerne vil dette kunne øge forståelsen for biologiske sammenhænge i agro-økosystemerne.

Næste år vil forskerne afprøve systemerne og foretage insektsamling hos grønsagsavlere dels for at opskalere forsøgene og dels for at formidle og demonstrere konceptet, som bygger på princippet om øko-funktionel intensivering.

- Den optimale situation med dyrkning af ledsagerafgrøder er, at systemet tiltrækker nytteinsekter, nedsætter udvaskning af kvælstof, udkonkurrerer ukrudt, giver en bedre udnyttelse af næringsstoffer og fører til større biodiversitet i marken. Om det holder stik, vil sommerens kommende undersøgelser give et fingerpeg om, siger Hanne L. Kristensen.

Det treårige projekt INTERVEG udføres i et samarbejde mellem Aarhus Universitet og forskningsinstitutioner i Italien, Slovenien og Tyskland og den danske del er støttet af GUDP-midler via ERA-nettet [CORE Organic II](#).

Yderligere oplysninger: Lektor Hanne L. Kristensen, Institut for Fødevarer, telefon: 8715 8354, email: Hanne.Kristensen@agrsci.dk

Tekst: Janne Hansen